

ПАМЕТНО ЗЕМЈОДЕЛСТВО ЗА АДАПТАЦИЈА КОН КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ (КЛИМАГРИ - CLIMAGRI)

КЛИМАГРИ _ CLIMAGRI

ПАМЕТНО ЗЕМЈОДЕЛСТВО ЗА АДАПТАЦИЈА КОН КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ (КЛИМАГРИ - CLIMAGRI)

ПРОЕКТ ПОДРЖАН И ФИНАНСИРАН ОД:

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

БУЏЕТ: 8 000 000 МКД

Период на имплементација: Август 2025 до Октомври 2026

РАКОВОДИТЕЛ: ПРОФ. Д-Р ОРДАН ЧУКАЛИЕВ

Имплементатор: Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје,
Факултет за земјоделски науки и храна

ПЕРИОД: Август 2025 до Октомври 2026

СКОПЈЕ, 2025

КЛИМАГРИ _ CLIMAGRI

СКОПЈЕ, 2025

За проектот

Проектот ги истражува и демонстрира можностите за адаптација на земјоделството кон растечките климатски предизвици. Нашата визија е развој на капацитети за одржливо и поотпорно земјоделство со примена на иновативни дигитални, агротехнички и биолошки решенија.

Главен истражувач: Проф. д-р Ордан Чукалиев
Факултет за земјоделски науки и храна – УКИМ

Период на имплементација: 2025–2026

Учесници во проектот - истражувачи

Бр.	Име и презиме	Позиција во проектот
1	Проф. д-р Вјекослав Танасковиќ	Истражувач
2	Проф. д-р Зоран Димов	Истражувач
3	Проф. д-р Татјана Миткова	Истражувач
4	Проф. д-р Марјан Кипријановски	Истражувач
5	Проф. д-р Татјана Прентовиќ	Истражувач
6	Проф. д-р Александра Мартиниовска Стојчевска	Истражувач
7	Проф. д-р Сретен Андонов	Истражувач
8	Проф. д-р Раде Русевски	Истражувач
9	Проф. д-р Ромина Кабранова	Истражувач
10	Проф. д-р Тошо Арсов	Истражувач
11	Проф. д-р Рукие Агич	Истражувач
12	Проф. д-р Гордана Попсимонова	Истражувач
13	Проф. д-р Звезда Богевска	Истражувач
14	Проф. д-р Маргарита Давитковска	Истражувач
15	Проф. д-р Иле Цанев	Истражувач
16	Доц. д-р Игор Иљовски	Истражувач

Учесници во проектот - млади истражувачи

Бр.	Име и презиме	Позиција во проектот
1	Доц. д-р Никола Сарагиновски	млад истражувач
2	Ас. д-р Билјана Ристаковска Ширговска	млад истражувач
3	Ас. д-р Огнен Ончевски	млад истражувач
4	м-р Стојанче Нечковски	млад истражувач

КЛИМАГРИ _ CLIMAGRI

СКОПЈЕ, 2025

Цели на проектот

1. Да се истражат и демонстрираат повеќе технологии за паметно земјоделство кои овозможуваат одржливост и зголемена отпорност на растителното производство во услови на климатски промени.
2. Да се создадат бази на податоци, научни докази и институционални капацитети за долгорочно управување со климатските ризици во земјоделството.
3. Зголемување на капацитетите за прилагодување преку систематска дисеминација на резултатите, обуки за земјоделци и агрономи, развој на наставни содржини и интеграција на знаењето во образованието

Клучни активности

- Полски опити: истражувања со сензори, дронови и автоматизирани системи за управување со наводнување и исхрана.
- Истражување на адаптациски мерки:
 - ✓ Паметно и прецизно наводнување
 - ✓ Покривни култури и зголемување на органската материја во почвата
 - ✓ Сорти и видови потолерантни кон предизвиците кои доаѓаат со климатските промени
 - ✓ Заштита од екстремни климатски настани (мраз, суша, поројни дождови)
- Отворени бази на податоци: климатски и агрономски информации достапни за јавноста.
- Обуки и дисеминација: демонстрации, обуки за земјоделци и интеграција на климатските промени во наставните програми.

Адаптациски мерки и обуки

- ✓ Паметно и прецизно наводнување
- ✓ Покривни култури и органска материја во почвата
- ✓ Избор на потолерантни сорти кон климатските услови
- ✓ Заштита од мраз, суша и поројни дождови
- ✓ Организација на обуки и демонстративни активности
- ✓ Вклучување на студенти во применето истражување

Очекувани резултати

- ✓ Валидација на најмалку три технологии за паметно земјоделство со заштеда на вода и зголемени приноси.
- ✓ Функционална и отворена база на податоци за климата, почвата и производството.
- ✓ Препораки за адаптација кон климатските промени
- ✓ Изработка на поголем број научни трудови.
- ✓ Обука на најмалку 50 земјоделци и советници и развој на нови наставни модули.

Зошто е значаен проектот?

- Јакнење на научните капацитети за истражување на влијанието на климатските промени врз растителното производство.
- Јавно достапни податоци и знаења клучни за земјоделскиот сектор.
- Развој на капацитети за примена на моделирањето во научно истражувачките и оперативните активности на ФЗНФ
- Поттикнување на земјоделците за усвојување на климатски паметни практики.
- Регионално лидерство на ФЗНХ во областа на паметното земјоделство и климатските промени.

Контакт

ordan.cukaliev@fznh.ukim.edu.mk

www.fznh.ukim.edu.mk

ПРОЕКТ ПОДРЖАН И ФИНАНСИРАН ОД:

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**